

Edebiyat bahçesinden bir meyve...

Osmanlıca Hikâyeler

PADİŞAH VE KAYIKÇI

پادشاه و قایقچی

عثمانلیجه حکایه لر

HASBAHÇE

ايچنڭە كىلر

- ۸ ..... تەقدىم
- ۱۲ ..... پادشاه و قايقچى
- ۱۸ ..... يول اوزون صبر ايت
- ۲۲ ..... بابا و اوچ اوغلى
- ۲۶ ..... بابا وصيتى
- ۳۲ ..... بر طوتام اكك خزينه سى
- ۳۶ ..... اوغلىنه حيات درسى وىرن بابا
- ۴۰ ..... پيشمش يومورطه نك جيو جيوى اولور مى؟
- ۴۶ ..... باش مشاورك انسانلق درسى
- ۵۰ ..... فقير عالم و شاشقين خيرسز
- ۵۴ ..... هر كس كندى رزقنى يير
- ۶۰ ..... ايلگك قارشىلغى ايلكدر
- ۶۴ ..... اوچ چيچك اوچ فضيلت
- ۶۸ ..... معارفك قارداشى صنعت
- ۷۲ ..... غائب اولان سياح
- ۷۶ ..... بز ده اوچ اولدق
- ۸۲ ..... وازچمك حياته مغلوب اولمقدر
- ۸۶ ..... بيلمديگنى اوگرنگه چاليش
- ۹۰ ..... طوزا كك حقى اونوتولور مى؟

İÇİNDEKİLER

Takdim.....	9
Padişah ve Kayıkçı.....	13
Yol Uzun Sabret.....	19
Baba ve Üç Oğlu.....	23
Baba Vasiyeti.....	27
Bir Tutam Ekmek Hazinesi.....	33
Oğluna Hayat Dersi Veren Baba.....	37
Pişmiş Yumurtanın Cıvıvı Olur mu?.....	41
Başmüşavirin İnsanlık Dersi.....	47
Fakir Âlim ve Şaşkın Hırsız.....	51
Herkes Kendi Rızkını Yer.....	55
İyiliğin Karşılığı İyiliktir.....	61
Üç Çiçek Üç Fazilet.....	65
Maarifin Kardeşi Sanat.....	69
Kaybolan Seyyah.....	73
Biz de Üç Olduk.....	77
Vazgeçmek Hayata Mağlup Olmaktır.....	83
Bilmediğini Öğrenmeye Çalış.....	87
Tuz Ekmek Hakkı Unutulur mu?.....	91

۹۶	.....	بويوك اسكندر و اختيار
۱۰۲	.....	فيللرله اعمال
۱۰۶	.....	چوملكجى
۱۱۰	.....	صحتلى گنجك سرى
۱۱۶	.....	كاغد جينك حيله سى
۱۲۲	.....	قوندوراجى

Büyük İskender ve İhtiyar.....	97
Fillerle Âmâlar.....	103
Çömlekçi.....	107
Sıhhatli Gencin Sırrı.....	111
Kâğıtçının Hilesi.....	117
Kunduracı.....	123
Sözlük.....	130

تقديم

عثمانلى توركجهسى، عثمانلى دورنده ياشايان خلقك قونوشوب يازديغى رسىمى بر لساندى. عثمانليجه اوله رق ده آدلانديريلان بو ديل، بوگون قونوشديغمز توركجه نك قرآن كريم (عرب) حرفلريله يازيلمش حاليدر. عثمانلى توركجهسى؛ توركجه، عربجه و فارسجه كلمه لردن اولوشان زنگين بر لساندر.

أجداديمز آلتى عصر بويىجه دينى علملر، تاريخ، جغرافيه، أدبيات، حقوق و طب گي حياتك هر ساحه سنده اثرلر يازدى. بوتون بو اثرلرلى اوقويوب آكلامق ده عثمانلى توركجهسى بيلمكدن گچيور. بوگون عثمانلى آرشيولرنده بولونان ميليونلرجه بلگه سايه سنده تاريخمى اوگره نه بيليورز. كولتور و مدنيتمه يابانچى قالماق و تاريخمى اوگره نه بيلمك ايچون عثمانلى توركجهسى بيلمه لى يز. تاريخى جامعلرك و چشمه لرك كتابه لرى، ده ده لريمزه عائد مزار طاشلرى عثمانليجه در. كولتوره ل دگرلريمى، مدنيتمى آكلاتان أسكى دورله عائد كتاب، درگى و غزته لرك برچوغى عثمانليجه در. صنعتكار خطاطلرك يازديغى، ديوارلريمى سوسله ين محتشم تابلور عثمانليجه در. أجداديمزدن يادگار قالان آل يازمالرى، مکتوبلر عثمانليجه در. طولاييسيله بو ديله اوزاق قالمق، بزى گچمشمزله اولان باغلامزدن قوپارير.

Takdim

Osmanlı Türkçesi, Osmanlı devrinde yaşayan halkın konuşup yazdığı resmi bir lisandı. Osmanlıca olarak da adlandırılan bu dil, bugün konuştuğumuz Türkçenin Kur'ân-ı Kerîm (Arap) harfleriyle yazılmış hâlidir. Osmanlı Türkçesi; Türkçe, Arapça ve Farsça kelimelerden oluşan zengin bir lisandır.

Ecdadımız altı asır boyunca dini ilimler, tarih, coğrafya, edebiyat, hukuk ve tıp gibi hayatın her sahasında eserler yazdı. Bütün bu eserleri okuyup anlamak da Osmanlı Türkçesi bilmekten geçiyor. Bugün Osmanlı arşivlerinde bulunan milyonlarca belge sayesinde tarihimizi öğrenebiliyoruz. Kültür ve medeniyetimize yabancı kalmamak ve tarihimizi öğrenebilmek için Osmanlı Türkçesi bilmeliyiz.

Tarihi camilerin ve çeşmelerin kitabeleri, dedelerimize ait mezar taşları Osmanlıcadır. Kültürel değerlerimizi, medeniyetimizi anlatan eski devirlere ait kitap, dergi ve gazetelerin birçoğu Osmanlıcadır. Sanatkâr hattatların yazdığı, duvarlarımızı süsleyen muhteşem tablolar Osmanlıcadır. Ecdadımızdan yadigâr kalan el yazmaları, mektuplar Osmanlıcadır. Dolayısıyla bu dile uzak kalmak, bizi geçmişimizle olan bağlarımızdan koparır.

چشمشله، بوگون و گله جك آراسنده كوپرى وظيفهسى گورن عثمانلى تورجكەسى، تاريخ و كولتوريمزك آناختاريدرو. بو لسان، بزلره بيراقيلان اڭ گوزل ميراثلردن بريدرو. بو ميراثه صاحب چيقوب ياشاتمالى يز.

معمارلق تاريخى آراشديرمه جيسى اكرم حقى آيوردى، عثمانلى تورجكە سنك اهميتنى و گنج نسلره اوگرتيلهسى گركدىگنى شو افاده لرله ديله گتيرىز: «كتبخانه و آرشولريمزدهكى كولتور ميراثى گون ايشيغنه چيقاروب يىڭى نسلرك استفاده سنه صوئمانك يگانه يولى، گنجلريمزه عثمانليجه اوگرتمكدرو. آنجاق بويله لكه گنجلريمز كولتور خزينه لريله طائيشاپيلير. بو باقدن مطلقا گنجلره عثمانليجه اوگرتيله ليدرو.»

الكزدهكى اثر، عثمانلى تورجكە سنه ايلگى دويانلر ايچون بسط دوزه يده و باشلانغىچ سويه سنده بر اوقومه ككاييدرو. پادشاه و قايقجى آدى بو اثر، عثمانلى دولتيناك صوڭ دورنده يايىنلانان دريگردن تيتيزلكه سچيلن حكايه لر بر آرايه گتيريله رك حاضرلاندى. ككايده، او دوئمده ياشامش معلم و طلبه لرك يازديغى حكايه لر ده بولونيور. ايچريسنده بريريندن فرقلى، قيصه و آقيجى حكايه لرك بولونديغى ككايده، قارشيلقلى صحيفه لرده هم اوريرينال عثمانلى تورجكەسى هم ده لاتين حرفلرندن اولوشان متنلرير آليور. بويلجه اثر، هر ايكى متنك ده قارشىلاشديرمالى ياييسى سايه سنده، عثمانلى تورجكە سنى پكيشديرمك، خيزلانديرمق و گلپشديرمك ايسته ينلره قولايلىق صونيور. فائده لى اولماسى تمنيسيله...

يس اوطة باشى

Geçmişle, bugün ve gelecek arasında köprü vazifesi gören Osmanlı Türkçesi, tarih ve kültürümüzün anahatarıdır. Bu lisan, bizlere bırakılan en güzel miraslardan biridir. Bu mirasa sahip çıkıp yaşatmalıyız.

Mimarlık tarihi araştırmacısı Ekrem Hakkı Ayverdi, Osmanlı Türkçesinin ehemmiyetini ve genç nesillere öğretilmesi gerektiğini şu ifadelerle dile getirir: *“Kütüphane ve arşivlerimizdeki kültür mirasını gün ışığına çıkarıp yeni nesillerin istifadesine sunmanın yegâne yolu, gençlerimize Osmanlıca öğretmektir. Ancak böylelikle gençlerimiz kültür hazineleriyle tanışabilir. Bu bakımdan mutlaka gençlere Osmanlıca öğretilmelidir.”*

Elinizdeki eser, Osmanlı Türkçesine ilgi duyanlar için basit düzeyde ve başlangıç seviyesinde bir okuma kitabıdır. Padişah ve Kayıkçı adlı bu eser, Osmanlı Devleti'nin son devrinde yayınlanan dergilerden titizlikle seçilen hikâyeler bir araya getirilerek hazırlandı. Kitapta, o dönemde yaşamış muallim ve talebelerin yazdığı hikâyeler de bulunuyor. İçerisinde birbirinden farklı, kısa ve akıcı hikâyelerin bulunduğu kitapta, karşılıklı sayfalarda hem orijinal Osmanlı Türkçesi hem de Latin harflerinden oluşan metinler yer alıyor. Böylece eser, her iki metnin de karşılaştırmalı yapısı sayesinde, Osmanlı Türkçesini pekiştirmek, hızlandırmak ve geliştirmek isteyenlere kolaylık sunuyor. Faydalı olması temennisiyle...

Yasin ODABAŞI

پادشاه و قایقچی

تورک پادشاهلردن بری تبدیل قیافت ایدرک وزیر ایله برلکده
گرمگه چیقار. دگیز قییسنده کوچوک بر قایقده اختیار بر آدمک بالیق
طوتدیغنی گورونجه یانته گیده رک:

- سلام علیکم یا اهل پرور، دیر.

اختیار:

- علیکم سلام جهان سرور، دییه قارشیاق ویرر.

پادشاه:

- سن، بئم پادشاه اولدیغمی نره دن آگلا دك؟

اختیار:

- حال و شانکوردن.

پادشاه:

- آلتی پی نه یاپدك؟

اختیار:

- آه افندم، آلتی پی آلتی یه قاتدم اما اوتوز ایکیدن آرتدیرامادم.

پادشاه:

Padişah ve Kayıkçı

Türk padişahlarından biri tebdil-i kıyafet ederek veziri ile birlikte gezmeye çıkar. Deniz kıyısında küçük bir kayıkta ihtiyar bir adamın balık tuttuğunu görünce yanına giderek:

- Selamün aleyküm ya ehil-perver, der.

İhtiyar:

- Aleykümselam cihana server, diye karşılık verir.

Padişah:

- Sen, benim padişah olduğumu nereden anladın?

İhtiyar:

- Hal ve şanınızdan.

Padişah:

- Altıyı ne yaptın?

İhtiyar:

- Ah efendim, altıyı altıya kattım ama otuz ikiden arttıramadım.

Padişah: